PAKENDI INFOLEHT ON KOOSTATUD TOIMEAINEPÕHISELT

Pakendi infoleht: teave kasutajale

Beetametasoon, parenteraalne ravimvorm

Ravimil ei ole Eesti Vabariigis müügiluba ning seda võib kasutada üksnes arsti soovitusel.

Enne ravimi kasutamist lugege hoolikalt infolehte, sest siin on teile vajalikku teavet.
- Hoidke infoleht alles, et seda vajadusel uuesti lugeda.
- Kui teil on lisaküsimusi, pidage nõu oma arsti või apteekriga.
- Ravim on välja kirjutatud üksnes teile. Ärge andke seda kellelegi teisele. Ravim võib olla neile kahjulik, isegi kui haigusnähud on sarnased.
- Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti või apteekriga. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Vt lõik 4.

Infolehe sisukord

1. Mis ravim on beetametasoon ja milleks seda kasutatakse
2. Mida on vaja teada enne beetametasooni kasutamist
3. Kuidas beetametasooni kasutada
4. Võimalikud kõrvaltoimed
5. Kuidas beetametasooni säilitada
6. Muu teave

1. Mis ravim on beetametasoon ja milleks seda kasutatakse

Toimeaine beetametasoon kuulub kortikosteroidide (hormoonide) hulka.
Beetametasooni kasutatakse ähvaradava enneaegse sünnituse korral loote kopsude ettevalmistamiseks.

2. Mida on vaja teada enne beetametasooni kasutamist

Beetametasooni ei tohi kasutada, kui patsiendil on:

- beetametasooni või selle ravimi mis tahes koostisosade suhtes allergia
- äge ravimata infektsioon

Üldised beetametasoonraviga seotud hoiatused ja ettevaatusabinõud (vt. ka osa 4 „võimalikud kõrvaltoimed“)
Rääkige arsti või õega enne beetametasooni süste manustamist, kui teil on:
- Kunagi olnud raske depressioon või maniakaalne depressioon (bipolaarne häire). Selle hulka kuulub depressioon varasemalt steroidide kasutamise ajal. Kellelgi teie lähemas perekonnas on esinenud neid haiguseid
- Kunagi olnud tuberkuloos
- Epilepsia, raske psüühiline haigus, südamehaigus, hüpertensioon (kõrge vererõhk), mao- või kaksteistsõrmiksoolehaavand, divertikuliit (jämesoole põletik) või silma herpesinfektsioon.
- Osteoporoos (luude hõrenemine). Suurem risk esineb menopausi järgselt naistel.
- Glaukoom (suurenenud silma siserõhk) või see esineb kellelgi teie perekonnas
- Hiljuti olnud südameinfarkt
- Kunagi olnud insult või perekonnas on esinenud insulti
- Hiljuti olnud peatrauma
- Hiljuti olnud kokkupuude kellegagi, kes põeb tuulerõugeid, vöötohatist või leetreid; on mõnda nendest haigustest hiljuti põdenud; või olete ise hiljuti mõnda nendest haigustest põdenud. Beetametasoon võib põhjustada nende haiguste raskemat kulgu.
- diabeet või see esineb kellelgi teie perekonnas

- Kilpnäärme alatalitlus
- *Myasthenia gravis* (haigus, mis põhjustab lihasnõrkust)
- Kunagi olnud lihaste kõhetumist steroidide kasutamise tõttu
- Maksa-, neeru- või südamehaigus
- Alles manustatud vaktsiini või on peatselt plaanis vaktsineerimine
- infektsioon
- Hägune nägemine või muud nägemishäired
- Feokromotsütoom (neerupealise kasvaja)

Muud ravimid ja beetametasoon

Teatage oma arstile või apteekrile, kui te võtate, olete hiljuti võtnud või kavatsete võtta mis tahes muid ravimeid.

- Mõned ravimid võivad suurendada beetametasooni toimet ja teie arst võib soovida teid tähelepanelikult jälgida, kui te neid ravimeid tarvitate (nende seas mõned HIV ravimid: ritonavir, kobitsistaat)
- Insuliin või suukaudsed suhkrutõve ravimid
- Kõrgvererõhuravimid
- Vee väljaajamisravimid (diureetikumid)
- Verevedeldajad (näiteks varfariin)
- Mittesteroidsed põletikuvastased ühendid (näiteks ibuprofeen)
- Salitsülaadid (näiteks aspiriin)
- *Myasthenia gravis*e ravimid, mida kutsutakse antikoliinesteraasideks
- Südameglükosiidid
- Atsetasoolamiid (kasutatakse galukoomi raviks)
- Rifampitsiin ja rifabutiin (antibiootikumid tuberkuloosiravis) ning efedriin
- Karbamasepiin, fenütoiin, primidoon, fenobarbitoon ja aminoglutetimiid (kasutatakse epilepsia ravis)
- Karbenoksoloon (kasutatakse haavandite ravis), teofülliin (kasutatakse astma ja muuda hingamishäirete ravis) ja amfoteritsiin B (seenevastane ravim)
- Oraalsed kontratseptiivid
- Mifepristoon (antiprogesteroon)
- Somatropiin (kasvuhormoon)
- Verkuroonium ja muud lihasrelaksandid
- Fluorokinoloonid (antibiootikumid)
- Kvetiapiin (kasutatakse psühhiaatriliste haiguste ravis)
- Tretinoiin (kasutatakse nahahaiguste, näiteks akne ravis)

Enne ükskõik millise ravimi võtmist küsige oma arstilt või apteekrilt, kas seda tohib kasutada koos beetametasooniga. Ravimite samaaegne kasutamine võib mõjutada nende ravimite toimeid või põhjustada kõrvaltoimeid.

Beetametasoon võib mõjutada sapipõie röntgenprotseduuride tulemusi.

Tuulerõuged, vöötohatis ja leetrid
Peaksite vältima kontakti kõigiga, kellel on tuulerõuged, vöötohatis või leetrid, sest haigus võib kulgeda väga raskelt.
Öelge oma arstile kohe, kui kahtlustate, et olete kokku puutunud kellegagi, kellel on tuulerõuged, vöötohatis või leetrid. Samas, ärge lõpetage beetametasooni kasutamist, kui arst pole seda teile öelnud.

Rasedus, imetamine ja viljakus

Kui te olete rase või imetate last, siis pidage enne selle ravimi kasutamist nõu oma arstiga.

Raseduse ajal sageli või pikka aega steroidhormoonide kasutamine võib aeglustada lapse kasvu emakas või võib ajutiselt mõjutada lapse südame- ja kehaliigutusi. Vahel võivad lapse seedenõred sattuda söögitorru. Vastusündinu võib toota vähem steroidhormooni sünni järel, kuid see reeglina probleeme ei põhjusta. Kui jääte rasedaks beetametasooni tarvitamise ajal, öelge oma arstile, kuid ärge lõpetage ravi, kui arst pole seda teile öelnud.
Vastsündinutel, kelle ema on tarvitanud beetametasooni raseduse lõpus, võib olla sündides madal veresuhkru tase.

Kui imetate, võib steroidhormoon sattuda lapse vereringesse ja alandada tema hormoonide taset, kui kasutate kõrgeid ravimdoose pikka aega.

Kuna ähvardava enneaegse sünnituse korral kasutatakse beetametasooni ainult lühikest aega, siis imenub see ravim rinnapiima nii väikeses annuses, et toime imetatavale lapsele ei ole tõenäoline.

3. Kuidas beetametasooni kasutada

Ähvardava enneaegse sünnituse korral manustatakse üldiselt 1 beetametasooni kuur: 24 tunnise intervalliga 2 12 mg annust beetametasooni lihasesisese süstena.
Rasedale, kes on saanud esialgse beetametasoonikuuri seitse või enam päeva tagasi, kuid kellel endiselt esineb enneaegse sünnituse risk enne 35.+0 gestatsiooninädalat, soovitatakse ühe beetametasooni lisaannuse manustamist.

Kui teil on lisaküsimusi selle ravimi kasutamise kohta, pidage nõu oma arstiga.

4. Võimalikud kõrvaltoimed

Nagu kõik ravimid, võib ka see ravim põhjustada kõrvaltoimeid, kuigi kõigil neid ei teki.

Kuna ähvardava enneaegse sünnituse korral kasutatakse loote kopsude ettevalmistamiseks beetametasooni ainult lühikest aega, siis ei ole kõrvaltoimete tekkimine tõenäoline.

Pikemaajalise kasutamise korral võivad tekkida järgmised kõrvaltoimed:
Rasked reaktsioonid: teatage koheselt arstile
Steroidhormoonid, seal hulgas beetametasoon, võivad põhjustada tõsiseid vaimse tervise probleeme. Need on sagedased nii täiskasvanute kui laste seas ja võivad esineda kuni 1 inimesel 10st, kes beetametasooni kasutab.

Kui märkate mõnda järgnevatest, rääkige sellest koheselt arstile:
- Depressioon, enesetapumõtted
- Allergiline reaktsioon (seal hulgas lööve, hingasmiraskus, šokk), verehäired, südamepuudulikkus
- Nahavärvi muutused või villide teke nahale, suule, silmadele või genitaalidele
- Kramplik valu, punetus, kuumamine või turse jäsemetel või hingeldus. Tegemist võib olla trombi sümptomitega.
- Meeleolu kõikumine või maania
- Ärevus, unehäired, mõtlemisraskused või segasus ning mäluprobleemid
- Epilepsia või skisofreenia halvenemine, kui need on varasemalt diagnoositud
- Mitteeksisteerivate asjade tundmine, kuulmine või nägemine. Kummaliste ning hirmutavate mõtete esinemine, käitumismuutus või üksildustunne.
- Lastel võib esineda turset ja vedeliku kogunemist silmade ning aju piirkonnas (see võib põhjustada peavalu, mis on hullem ärgates, köhides või järsul liigutusel ning esineda võib nägemishäire pimekohtadega ning värvilise nägemise kadu)
- Suurenenud slma siserõhk (glaukoom)
- Suu-, söögitoru- ja maohaavandid (ning veritsus neist)

- Tugev kõhuvalu, iiveldus ja oksendamine, kõhulahtisus, palavik, söögiisu kadu ja naha või silmade kollaseks muutumine (ikterus). Need võivad viidata ägedael pankreatiidile.

Enamus inimestel ei teki selle ravimi lühiajalisel tarvitamisel probleeme. Kui on vajalik ravimi tarvitamine rohkem kui 2 nädala jooksul, kirjutab arst teile selle madalaimas võimalikus doosis.

Teadmata sagedusega (sagedus ei ole hinnatav olemasolevate andmete põhjal)
Kõrged doosid pika perioodi jooksul või korduvad lühikesed kuurid võivad tekitada järgnevaid kõrvaltoimeid:
- Madal hormoonide tase, mis võib viia naistel ebaregulaarse menstruatsioonini; kasvupeetuseni teismeealistel ja lastel; vere suhkru-, elektrolüütide- või valgusisalduse muutusteni; ülemäärase karvkasvuni ja/või kaalutõusuni; suurenenud higistamiseni: või isu tõusuni
- Suurenenud kolesteroolitase veres
- Suurenenud vastuvõtlikkus ingektsioonide suhtes, seal hulgas olemasoleva tuberkuloosi ägenemine
- Lihaste kõhetumine, luude hõrenemine (osteoporoos) või murrud, kõõluste katkemine ja luu nekroos verevarustuse häirumise tõttu
- Vee peetumine (mis võib põhjustada puhitustunnet), kõrge vererõhk (sümptomite seas peavalud) või vere biokeemilised muutused tulenevalt kaaliumi kaost
- Kui teil on hiljuti olnud südameinfarkt, võib beetametasoon põhjustada vahel tõsist tüsistust, mille käigus koed rebenevd või katkevad
- Kae, viirus või seenhaiguste ägenemine, sarvkesta õhenemine või muud silmaprobleemid (mis võivad põhjustada peavalud või nägemise hägunemist)
- Kõrvetised või seedehäired, luksumine, iiveldus, kõhu puhitus, soor suus või kurgus
- Verevalumite teke, kehv haavade paranemine, abstsessid, akne, lööve, naha õhenemine, prominentsed veenid
- Nägemise hägunemine

Kõrvaltoimetest teavitamine
Kui teil tekib ükskõik milline kõrvaltoime, pidage nõu oma arsti või apteekriga. Kõrvaltoime võib olla ka selline, mida selles infolehes ei ole nimetatud. Kõrvaltoimetest võite ka ise teavitada www.ravimiamet.ee kaudu. Teavitades aitate saada rohkem infot ravimi ohutusest.

5. Kuidas beetametasooni säilitada

Hoidke seda ravimit laste eest varjatud ja kättesaamatus kohas.

Ärge kasutage seda ravimit pärast kõlblikkusaega, mis on märgitud karbil ja pudelil. Kõlblikkusaeg viitab selle kuu viimasele päevale - Vaata pakendilt.

Ärge visake ravimeid kanalisatsiooni ega olmejäätmete hulka. Küsige oma apteekrilt, kuidas visata ära ravimeid, mida te enam ei kasuta. Need meetmed aitavad kaitsta keskkonda.

6. Muu teave

Müügiloa hoidja

Ravimil ei ole Eesti Vabariigis müügiluba.

Infoleht on viimati uuendatud jaanuaris 2025.